

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 2 zł.
Z odnośnikiem do domu 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . . 3 zł.
Zagranicą . . . . . 5 zł.

Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajnie gr. 5

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 219 (7849)

Czwartek, dnia 25 Września 1924 r

Rok XXXII

WĘGIEL Górnośląski

z kopalni:

Max	Marie
Hramsta	Böer
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssen	

po cenach kopalnianych na weksle 3 miesięczne.

PORTLAND CEMENT

z pieców rotacyjnych
fabryki„RUDNIKI“ po cenach
fabrycznych
na weksle 1½—2 miesięczne.

KOKS ZABRZECKI

Z „EMMA“ i „WOLFGANG“

po cenach hutniczych
na weksle 3 miesięczne.

WAPNO CZĘSTOCHOWSKIE

„Rudniki“

na weksle 3 miesięczne.

SUPERFOSFAT

od 14
do 22
proc.po cenach fabrycznych
na weksle 3 miesięczne

— poleca —

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA

KAZIMIERZOWSKA 1. :: TEL. 92.

SALON MÓD

EUGENJI ŁĄGIEWSKIEJ

przeniesiony został na ul. Główny Rynek
Nr. 1, I piętro.Tamże potrzebne PRACOWNICZKI
do sukien i kapeluszy. 1845

LEKARZ-DENTYSTA

W. ZYNGER

ul. Warszawska № 21, (dom Synaderki)
POWRÓCIŁ, przyjmuje od 9 r.—7 wiecz.

NADSZEDŁ

ŚWIEŻY SMALCU AMERYK.

marki „ARMOUR HANSA SPEZIAL“.

DOM HANDLOWY B-cia BEATUS, Kalisz,

ul. Krótka № 1, telef. 271.

1851

Sala Towarzystwa Muzycznego, Parkowa 3.

W czwartek, 25 września o godz. 8 m. 30,
odbędzie się jedyny w bieżącym sezonie (przed
udaniem się w tournée po Polsce i zagranicę)

KONCERT

Trio Wilkomirskich

Marji (fortepian), Michała (skrzypce),
i Kazimierza (wiolonczela).W programie: Trio d-moll Arenskiego, Koncert
skrzypcowy Sindnga, Chopin, Czajkowski,
K. Wilkomirski i in.Bilety do nabycia w cukierni p. Mayera.
Ceny miejsc od 2 zł. do 10 zł. 1846

Historja o rekonstrukcji.

Listopad na Polaków, miesiąc niebezpieczny, jak powiadają. Teraz bodaj przyspieszono ten niebezpieczny okres, gdyż zaczyna się on już we wrześniu. Dowodem tego najlepszym jest początek wielkiej dyskusji o przesileniu, słabszej może w prasie, ale głośniejszej zaś na ulicy, w kawiarniach, cukierniach i innych lokalach miażdżących dla urabiania szerokiej opinii stolicy. Przesilenie, zmiana gabinetu, toż to przecież rzecz sezonowa. Każdej jesieni jest na tapecie i prawie każdej się udaje. Dlaczegożby tej jesieni miało być inaczej. Myśl o przesileniu ratuje zresztą wielu od popadnięcia w czarną rozpacz. Przegrani politycy pocieszają się nadzieją o odegraniu, kandydaci na różne wyższe i niższe stanowiska myślą z lubością o zmianach personalnych. Uciśnieni podatnicy nie bez ulgi słuchają o możliwości innego ministra skarbu X. Y, czy Z. Tamten dostanie pożyczkę zagraniczną, „nabije“ tyle złotych czy nie złotych, że się trochę oddechnie. A coż dopiero poczciwi spekulanty, którzy niedawno zaczęli grę na 6 złotych za dolara i trochę na tem „upadli“.

Słowne dyskusja o przesileniu ożywiła wielu, a kombinacje ministerjalne tworzą się z zadziwiającą szybkością. „Grabski leży — położy go w październiku prawica z Piastem, do której przyłączą się żydzi lub NPR“ — powiadają je dni, mianując przyszłym premierem marszałka Rataja, Inni zadowolają się stwierdzeniem, że min. Grabski znudzony jest swoim premierostwem i pragnie je oddać jednemu z wybitnych członków swego gabinetu, zadawając się taką skarbą. Nie brak wreszcie i takich, którzy fundują gabinet lewicowy, jako opatrnościowy wynalazek... prawicy. Na tle tego wszystkiego do groźnych rozmiarów wyrastają „myny“, zakładane przez pewne partie przeciw poszczególnym ministrom w szczególności zaś ataki wymierzone przeciw mjn. spraw zagranicznych przez narodową demokrację i jej najbliższych sojuszników.

Nic dziwnego, że w tym nastroju, jeśli dwu polityków, a zwłaszcza ministrów wybierze się razem na spacer, zapytując ich po powrocie, czy przynieśli już w kieszeni liście nowego gabinetu.

W tej sytuacji (wywiad o obecnym położeniu politycznym udzielonym przez marszałka Rataja „Kurjerowi Polskiemu“ wywołał uczucie zawodu. Więc tylko tyle? Zamiast wielkich przewrotów możliwość zmian na dwu lub trzech fotelach ministerjalnych i to jeszcze mocno niepewne, ileż tu zmarnowanych nadziei i apetytów. Zamiast przesilenia tylko rekonstrukcja.

Wedle informacji zasięgniętych w dobrze poinformowanych źródłach, opinja marszałka Rataja odpowiada jak najbardziej właściwie mu stanowi rzeczy. Ryzyko przesilenia jest zbyt wielkie, aby któreś ze stronictw poważyło się je lekkomyślnie wywołać. Nawet zajadłe ataki na ministra spraw zagranicznych wydają się w tem świetle mniej groźne, zwłaszcza, iż wedle obecnego stanu rzeczy powróci on z Genewy z pełnym sukcesem. O ile idzie o firmowe osobistości gabinetu, panuje pomiędzy niemi najzupełniejsza harmonja, oparta na wzajemnej współpracy i wszelkie pogłoski o wygrywaniu się ich wzajemnie przeciw sobie nie zasługują nawet na traktowanie ich na serio. Głębiej myślący politycy sejmowi myślą raczej o wytworzeniu zasadniczego porozumienia pomiędzy wszystkimi stronami nielwami polskimi co do szeregu najważniejszych zagadnień państwowych (skarb, wojsko, a polityka zagraniczna) i wzmocnienie w ten sposób pozycji gabinetu, zwłaszcza wobec kwestji, jakie będziemy mieli do rozwiązania w najbliższej przyszłości w związku z sytuacją ogólną europejską. Co do innych resortów wchodziłoby w grę przedewszystkiem konieczność zasilenia gabinetu kilku wybitniejszymi indywidualnościami, co byłoby w związku z możliwą rekonstrukcją.

W tej chwili najważniejszą sprawą są prace nad budżetem przyszłorocznym, który będzie próbą żywotności dotychczasowej akcji sanacyjnej. Jednocześnie zaś przygotowują kola rządowe materiał dla prac sejmowych. Jedną z pierwszych ustaw, którą się sejm zajmie, prócz ustaw samorządowych, będzie ustawa o organizacji najwyższych władz wojskowych, która póki leży w kres tymczasowości panującej w tej dziedzinie. Rychle załatwienie tej sprawy, wiszącej od dawna, przyczyniłoby się znacznie do oczyszczenia atmosfery politycznej w kraju i byłoby prawdziwą zasługą zarówno sejmowi jak i rządowi. Podobnie nagląca jest również sprawa ustaw samorządowych; kwestje samorządu bowiem za niedługo celowo przez pierwsze nasze gabinety dziś, przy różnorodności stosunków w innych dziedzinach wiktają się coraz bardziej i jedynie tylko rychłe ich uregulowanie może nas wyplątać z powstałych trudności.

Aresztowanie wielkiej szajki oszustów poborowych.

WARSZAWA, 24. „Kurjer Czerwony” donosi: Już kilka miesięcy temu policja polityczna wpadła na pierwszy trop „biura zwalniań od służby wojskowej”.

Biuro zorganizowane było i zakonspirowane tak świetnie, że mimo usilnych starań trudno było dostać do rąk dowody winy głównych „dyrektorów”. Gdy krok za krokiem, drogą mozolnych wywiadów i obserwacji, usuwano piętrzące się trudności, nagle kierujący śledztwem insp. Piątkiewicz stanął wobec faktu nie do wiary, skłonny był poprostu przypuszczać, że ślady tak daleko idące, są fałszywe.

Wachano się długo, nie dowierzano samym sobie, wreszcie gdy dowodów zgrupowano aż nadto, zdecydowano się ujawnić potworną prawdę.

W ubiegłą sobotę dokonano aresztowania 70 osób, zamieszanych w skandaliczną aferę. Na czele listy przestępców widnieje nazwisko oficera wyższej rangi pułkownika dr. Zapłatyńskiego Jana (raczej Zapłatyńskawo, gdyż jest to polak od r. 1918). Najbliższymi jego współnikami są Moryc Fuchs lat 70, syn jego Herman I, 34 (Wilcza 8) i niejaki Tyniesiewicz Aleksandar (Zielna 29).

Pułk. Zapłatyński jako naczelny doktor chirurgicznego oddziału szpitala Ujazdowskiego i członek komisji przeglądowej był najwięcej czynnym współnikiem.

Fuchrowie, właściciele fabryki czekolady i wielkiej kamienicy są to ludzie miliardowi.

We wspaniałych swych apartamentach mają zgromadzonych wiele cennych dzieł sztuki, szczytą się między innymi posiadaniem autentycznej sypialni Napoleona.

Tyniesiewicz jest byłym funkcjonariuszem Feldpolizei niemieckiej.

Prócz tych czterech dyrektorów działała banda naganiaczy i pośredników. Uwalniano od wojska 3-ma sposobami: 1) zapomocą sztucznych uszkodzeń ciała (ślepoty, głuchoty, fistuła i t. d.), 2) t. zw. „fabrykacja aniołów”, to jest podstawienie chorego rekruta zamiast zdrowego, 3) przenosząc do rezerwy, za pomocą fałszywych dokumentów.

Uwalniani opłacali się według zamożności. Od 600 — 2.000 dolarów.

Według zeznań pułk. Zapłatyński otrzymywał zawsze połowę tych „opłat”.

Trudno narazie ustalić liczbę zwolnionych. Sięga ona jednak napewno kilku tysięcy, jeśli się weźmie pod uwagę, że prócz dyrektorów kilkadziesiąt osób od szeregu miesięcy utrzymywało się z różnych posad w biurze.

Fuchrowie, gdy do ich mieszkań wkroczyła policja, zachowywali się niesłychanie bezczelnie. Grozili policji, że za „takie podejrzenie” dostanie „porządną nauczkę”. W czasie badań, gdy zrozumieli jakimi dowodami rozporządza policja... troch posmutnieli.

W kilka godzin po uwięzieniu Fuchów działać zaczęli „opiekuni miasta”.

Do p. insp. Piątkiewicza zgłaszali się telefonicznie jacyś ludzie, proponując łapówkę już nie za uwolnienie aresztowanych, ale za „pewne ułatwienie”, np. za widzenie się z nimi.

Łapówka rosła od 10.000 zł., aż wreszcie doszła do nieprawdopodobnej sumy 200.000 dolarów. Z tą ostatnią propozycją zgłosił się pewien pan osobiście. Tak hojnie chciał zapłacić tylko za puszczenie aresztowanych „na chwilę do domu” po jakiejś rzeczy. Hojnego pana aresztowano, a zarządzone natychmiast śledztwo wykryło śmiały plan gotującej się ucieczki. Dla zbiegów przygotowane były dwie karety-samochody. Miały one wywieźć ich z Warszawy, pod miasto, gdzie na umówionych łąkach czekał aeroplan.

Cały ten plan „niestety” spełzł na niczem, a liczba początkowo aresztowanych zwiększyła się o parę osób.

W znakomicie przeprowadzonym poszukiwaniu za członkami bandy, brali czynny udział pod osobistym kierunkiem insp. Piątkiewicza, kom. Łęski i kom. Suchenek.

Jednocześnie z policją polityczną śledztwo prowadzi żandarmerja wojskowa, która dokonała aresztowania pułkownika Zapłatyńskiego i kilkunastu jego pomocników podoficerów i żołnierzy.

TELEGRAMY.

Z Rady Wojennej.

WARSZAWA, 24. Minister Sikorski zwołał w najbliższych dniach posiedzenia Rady Wojennej. Pierwsze 20 h.m. będzie poświęcone sprawom bieżącym i zmianom umundurowania wojska w czasie pokoju. Drugie posiedzenie 2 października, będzie rozpatrywało instytucje strzeleckie i udzielił sprawę obejmującą przepisy wojskowe. Trzecie w dniu 8 października, będzie rozpatrywana sprawa postępu organizacji wojska.

W Radzie Wojennej zasiadają: szef sztabu, szef administracji armji, inspektorowie armji i broni, inspektorowie szkół, oraz gen. Sosnkowski i Romer.

Zakaz nabywania gruntów przez urzędników ziemskich.

WARSZAWA, 24. Przed kilku miesiącami Min. Reform Rolnych wydało okólnik do podwładnych sobie urzędników, zabraniający nabywania ziemi zarówno przez urzędników ziemskich, jak i przez członków ich rodziny. Obecnie tak się dowiadujemy, ministerstwo u zupełniło poprzednie swe zarządzenia wyjaśnieniem, iż zakaz nabywania ziemi, pochodzących z parcelacji przez członków rodziny urzędników ziemskich dotyczy tylko współmałżonka, braci i siostry oraz wstępnych i zstępnych w pierwszej linii.

Administracja majątków przeznaczonych do parcelacji.

WARSZAWA, 24. Min. Reform Rolnych rozpatruje obecnie zasady dotyczące prowadzenia administracji majątków pozostających w dyspozycji rządu. Chodzi tu o administrowanie majątkami w okresie od chwili przejęcia majątków na cele reformy rolnej aż do jego rozparcelowania.

Zmiany w statucie Banku Polskiego.

WARSZAWA, 24. Przed kilku dniami podaliśmy no tatkę o projekcie ustawy w sprawie zmiany statutu Banku Polskiego.

Projekt ów postanawia, że każdy akcjonariusz Banku Polskiego uprawniony od udziału w walnym zebraniu i do głosowania na niem, może wykonywać je prawa przez pełnomocnika. Akcjonariusz, posiadający mniej niż 25 akcji, może upoważnić do zastępstwa innego akcjonariusza, przy czym potrzebne 25 akcji, łącznie z reprezentowanymi, dają prawo do jednego głosu. Pełnomocnikiem może być tylko akcjonariusz uprawniony do udziału w walnym zebraniu lecz nie może posiadać więcej niż 500 głosów, razem z własnymi. Każdemu akcjonariuszowi „wolno mieć tylko 1 pełnomocnika. Pełnomocnictwa do uczestniczenia w głosowaniu na walnym zebraniu banku, są wolne od opłat sędziowskich i wystawiane ibyć muszą własnoręcznie podpisane. Pełnomocnictwa owe powinny być przedstawione centrali banku w Warszawie najpóźniej na 7 dni przed terminem zebrania. Wydawanie

kart wstępu rozpocznie się przed każdym walnem zebraniem na dwa tygodnie, a przerwane zostanie na trzy dni przed zebraniem.

Plan urządzenia targów w Warszawie.

WARSZAWA, 24. Magistrat warszawski opracował na księ dowiadujemy, plan targów, któreby na wzór Targów Wschodnich we Lwowie miały się odbywać w stolicy państwa. Na jednym z najbliższych posiedzeń Rady miejskiej zostanie zwołana konferencja przedstawicieli kupiectwa, celem przygotowania Targów Warszawskich, możliwie już na przyszłą wiosnę.

Nowe trzęsienie ziemi w Erzerum.

LONDYN 24. Według doniesień z Konstantynopola odczuło w Erzerum nowe trzęsienie ziemi, przy czym 300 wsi zostały zupełnie zniszczonych.

LONDYN, 24. Z Konstantynopola donoszą, że okrug Erzerum nawiedziło ponownie silne trzęsienie ziemi. Jedno miasteczko i szereg wsi zostało zniszczone. Dotychczas ogólna liczba ofiar wynosi 4 tysiące.

Z rynku zbożowego

WARSZAWA 24. Nagłe zapotrzebowanie zboża w dniu 22 bm na giełdzie towarowo zbożowej po zakończeniu strajku piekarskiego w Warszawie, przy równoczesnej małej podaży wywołało tendencję mocną. Zyto osiągnęło cenę do 23 zł. za kwintal loco stacja załadawawcza. Pszenica nie uległa zmianie w cenie. Jęczmień — 30 zł.; owies — 20 zł.

Wpływ z danin publicznych i monopolii za 8 miesięcy b. r.

WARSZAWA, 24. Dokonane zestawienie wpływów z danin publicznych i monopolii za pierwszych 8 miesięcy br. wykazuje, iż w czasie tym wpłynęło do skarbu państwa 676 milionów złotych, to jest 2,8 razy więcej niż w roku 1922, w którym za pierwszych 8 miesięcy osiągnięto 238 milionów złotych, oraz 4,2 razy więcej niż w roku 1923, w którym od stycznia do sierpnia włącznie wpłynęło do skarbu państwa zaledwie 160 milionów złotych.

Wpływ tegoroczny stanowi 63 proc. sum preliminowanych na cały br. Teoretycznie w ciągu pierwszych 8 miesięcy powinno było wpłynąć 66,6 proc. całorocznego preliminarza. Nieznaczne odchylenie od cyfry teoretycznej tłumaczy się przyznaniami odroczeń i ulgami.

Dla porównania należy zaznaczyć iż w ciągu pierwszych 8 miesięcy 1922 roku wpłynęło do skarbu państwa 56,6 proc. sum preliminowanych na cały rok, zaś w roku 1923 zaledwie 25,1 proc. Przy porównaniu wpływów ze sumami preliminowanymi okazuje się, że większość danin wpłynęła ponad sumy preliminowane, np. podatek od spirytusu dał dotychczas 73,6 proc. sumy preliminowanej na cały rok, podatek od cukru 79,2, cła wywozowe 104,2 proc., opłaty i na potrzeby 93,2 proc., monopole 111,9 proc., sumy preliminowanej na cały rok.

Natomiast podatki bezpośrednie zwyczajne wpłynęły w nieco słabszym tempie, mimo to pomysłniej, niż w latach ubiegłych, gdyż w ciągu 8 miesięcy osiągnęły to 89 proc. sum preliminowanych na cały rok, podczas gdy w roku 1922 wpłynęło zaledwie 18,6 proc., a w roku 1923 10,2 proc.

Tajemnica zamordowania księcia Striukowa.

„Express Por. pisze:

Przed kilku dniami donosiliśmy wśród de pesz o tajemniczym morderstwie, dokonanym na osobie księcia Aleksandra Striukowa.

Wiadomość wywołała niesłychane wrażenie wśród kolonii rosyjskiej, oraz wśród sfer obywatelskich ze stosunkami kresowymi. Morderstwo to, ze względu do głośnego zabójstwa na osobie ks. Duckiego Lubeckiego.

W sprawie tej zdołaliśmy zgromadzić garść sensacyjnych szczegółów.

Morderstwa dokonano w okolicznościach bardzo dziwnych.

Ks. Striukow wracał ze stacji Luniniec, gdzie brał udział w powitaniu wojewody Dowuarnowicza.

Książe wracał bryczką, powożoną przez lokaja Mierzejewskiego, gdyż stangret nie chciał jechać.

W pobliżu stacji Dziatowicze na szosie znalazł leżonko zwłoki księcia i stangreta.

Przy zwłokach Striukowa znaleziono pieniądze, zegarek, sygnet itd. — słowem napad nie miał celów rabunkowych. Zauważono jedynie brak pugilaresa, który zawierał testament ojca Striukowa i dokumenty.

Niezwykle energiczne śledztwo, prowadzone pod kierunkiem komend. pow. pol. p. nadk. Sarneckiego, już nazajutrz pozwoliło schwytać jednego z morderców. Jest to niejaki Aleksiej Czarnookij.

Według zeznań jego, w morderstwie brało udział prócz niego 2 osobników.

Wyskoczyli oni z przydrożnych krzaków zatrzymali bryczkę i kazali wysiąść jadącym. Na kom. jednego z nich, dwaj pozostali kilkoma strzałami z karabinów położyli trupem Striukowa i Mierzejewskiego. Później nastąpiła rewizja.

Zeznania schwytanego bandyty pchnęły śledztwo na nowe tory i doprowadziły do odkryć niezwykle sensacyjnych.

Powzięto uzasadnione podejrzenie, że zbiórów na szosę wysłał za pieniądze hrabia Ignatjew, lenipotent ks. Striukowa w jego majątkach Bostyn, Lowcza i Luszcza pow. luninieckiego. Ignatjew po śmierci ojca zamordowanego, został przez tego ostatniego usunięty ze stanowiska plenipotentem za nadużycia. Na tem tle wynikła sprawa sądowa, której termin w sądzie okręgowym w Pińsku wyznaczony był na wczoraj. Ignatjew na rozprawie nie przybył. Wśród skradzionych w czasie morderstwa papierów były ważne dokumenty dla tej sprawy.

Ale coż przyszło najetym zbirom z kradzieży testamentu? Na to pytanie znaleźli odpowiedź wywiadowcy Luba i Dolega, którzy rozpoczęli poszukiwania Ignatjewa w Warszawie i okolicach.

Chodziły zdawna wersje o bliskich stosunkach Ignatjewa z matką zamordowanego, ona zaś była więcej, niż kto inny zainteresowana w znalezieniu testamentu.

I oto poszukiwania dały wyniki niespodziewane.

W pięknej willi pod Warszawą, raczej w majątku Ignatjewa, odnaleziono go we własnej osobie a prócz niego, księżnę Striukowa, matkę zamordowanego.

Rewizja dała w ręce policji wiele dokumentów, korespondencji itd. niezwykle kompromitujących.

Zda się już nie ulegać wątpliwości, że zamordowany padł ofiarą intryg najbliższej rodziny usunięty został z tego świata, jako przeszkoda do osiągnięcia miliardowej sukcesji przez tych, których testator nie zbyt chójnie obdzielił.

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18
Londyn	23.20
Paryż	0.27.50
Szwajcaria	0.98.30
8% pożycz. zł.	0.65
4% pożycz. prem.	0.65
Bony zł. S. II A.	0.86
Listy Tow. K. Ziem. 4%	25.36

**LEKCJE TAŃCÓW
ZYGMUNTA
Makowskiego**

Ostatnia nowość
„Bluess“, „Sambo“, „Shimmy“
i „Boston“ (zupełnie nowa metoda).
W kompletach, grupach i lekcjach prywatnych.
Zgłoszenia i inform. Al. Józefiny 16, II, od 6 — 7.

KRONIKA.

— SLYNNY PODROZNIK I LITERAT W KALISZU.

Za parę dni zawita do naszego grodu z odczytem jeden z najsłynniejszych podróżników i literatów polskich, Wacław Sieroszewski, znany komiś badacz i znawca kultury i cywilizacji narodów azjatyckich.

Bawiąc przed paru miesiącami w naszym mieście znakomity podróżnik zapoznał nas na ostatnich dwóch odczytach z dziejami rozwoju ludzkości w Azji, — tej kolebki ludów. Odwiercał nam Dużę (Wschód), kryjącą w sobie tyle zagadek dla nas niezrozumiałych, jej rozwoj i szukanie Prawdy w tworzeniu się religii azjatyckich, oraz odwieczną walkę człowieka z potężną przyrodą. Piękną wymową swoją nie zrównany prelegent uniósł nas w owe prastare, a wieczne tętniące młodem życiem kraje, rozwijając przed nami rzeczywisty obraz rośliny rasy aryjsko-mongolskiej. To też po skończonych odczytach zbierał długo niemilknące oklaski od spragnionych wiedzy słuchaczy.

Pomni na poprzednie odczyty jesteśmy przekonani, że obecnie czeka nas wiele cennych i pięknych rzeczy, ponieważ usłyszymy o najkulturalniejszym z narodów azjatyckich — Japonii i zapoznamy się z najcenniejszym dorobkiem kultury japońskiej p. t. „Okoma“.

Egzotyczność powyższego utworu, jak również osoba prelegenta dają nam gwarancję, że usłyszymy rzecz prawdziwie piękną i interesującą.

— MINISTER SPRAWIEDLIWOSCI W KALISZU. Dowiadujemy się, że w dniach najbliższych przyjedzie na rewizję Sądów minister sprawiedliwości p. Wł. Wyganowski.

— KONCERT TRIO WILKOMIRSKICH.

W czwartek, 25 bm. w sali Tow. Muzycznego odbędzie się ostatni przed udaniem się w tournée zagranicę koncert słynnego tria Wilkomirskich. Niezwykle interesujący program obejmuje dzieła J. S. Bacha, Chopina, Sindinga, Czajkowskiego, Arenskiego i K. Wilkomirskiego. Pozostałe bilety są do nabycia w cukierni p. Mayera. Ceny miejsc od 2 — 10 zł.

Początek o godz. 8 i pół wiecz.

— TRIO WILKOMIRSKICH, udając się w tournée koncertowe po Polsce oraz zagranicę, wystąpi jedyny raz w pięcym sezonie z własnym koncertem w Kaliszu, w sali Tow. Muzycznego 25 września (o godz. 8 1/2 wiecz.). Program obejmuje szereg niewykonywanych jeszcze w Kaliszu utworów, jak Fantazję chromatyczną i Fugę Bacha, Busoniego, koncert skrzypcowy Sindinga, utwory wiolonczelowe Czajkowskiego i K. Wilkomirskiego — oraz trio d-moll Arenskiego. — Koncert organizuje Warszawskie Biuro Koncertowe. Trio Wilkomirskich — dobrze znane publiczności kaliskiej z licznych występów — dało w sezonie ubiegłym w Warszawie szereg koncertów, ciesząc się wielkim powodzeniem. Oto co pisze krytyka warszawska o Wilkomirskich:

„Kurjer Poranny“ (Warsz.; 20.12.1923). Ze spół ten jest pierwszorzędnym, jeżeli chodzi o wzorową zgodność rytmiczną, niezachwianą pewność wykonania, wreszcie muzykalność, której jednym z objawów znamienych jest, że olbrzymie i kolosalnie trudne kompozycje grane są z pamięcią.

„Rzeczpospolita“ (St. Niewiadomski 21.12.1923) „Zespół Wilkomirskich; zasiadający do tria — to ciało artystyczne ożywione jedną duszą i jednym godnym podziwu talentem“.

„Kurjer Pojski“ (K. Stromenger; Warsz. 3.4 — 1924 „Trio Wilkomirskich wybrało kierunek poważny i trwa w nim uporczywie bez fałszywej ambicji, bez próżności wirtuozowskiej. Doskonałą orientacją artystyczną młode te ta lenty dochodzą do rezultatów, o które czasem napróżno zabiegają starsi i doświadczeni. Wilkomirscy są chlubą naszej odtwórczości zespołowej“.

— OTWARCIE NOWEJ PLACOWKI HANDLOWEJ.

W dniu 23 bm. otwarta została nowa placówka handlowa w Kaliszu. Zawsze ruchliwy „Związek Bławiaków“ z Ostrowa otworzył przy ul. Wrocławskiej 13 w domu p. Szmidta sklep z dywanami, firankami, bieżniami i galanterią. Znając energiczne i solidne prowadzenie już jednej swej filii przez wyżej wymieniony „Związek“ w Kaliszu, nie wątpimy, że i ta filia nowa będzie się cieszyć należytem powodzeniem. Redakcja naszego pisma śle ze swej strony nowopowstałej tej placówce serdeczne „Szczęść Boże“!

— Z KINA MIRAŻ.

Od tygodnia teatr ten demonstruje wspaniały obraz przedstawiający wojnę trojańską pod tytułem „Helena“. Od poniedziałku pokazywana jest druga seria obejmująca boje pod Troją i upadek Troi.

Wystawa i technika nadzwyczajna i wyborowa gra artystów przykuwa oko widza, nawet nie znającego wielkiego poematu Homera. Bardzo trafny pomysł miała dyrekcja Kina urządzając we wtorek specjalne przedstawienie dla uczącej się młodzieży szkolnej.

— ZEGAR NA RATUSZU.

Dowiadujemy się, że z inicjatywy Ławnika Magistratu p. Zygmunta Grossa, grono przemysłowców Kaliskich postanowiło ufundować dla miasta zegar na ratuszu. Na cel ten wpływają ofiary bardzo różnie. Firma Reich i Chmielnicki dała 1000 zł., Hamburger i Kleczewski 500 zł., dalsze ofiary wpływają codziennie. Zegar ten na cztery strony, w nocy oświetlany elektryczną energią kosztować będzie 10000 zł. Zadatek w sumie 4000 zł. będzie wysłany do fabryki w dniach najbliższych i ma być założony jeszcze przed nowym rokiem.

— NIEDOSZŁA SAMOBOJCZYNI.

W dniu 21 bm. o godz. 5.30 pod pociąg kolejki Powiatowej Kaliskiej rzuciła się Stefania Dominiak na torze około Złotnik Wielkich. Dzięki przytomności umysłu maszynisty, który wczas zdążył pociąg wstrzymać wypadku nie było. Charakterystycznym jest, że niedoszła samobójczyni, trudno było zmusić do usunięcia z toru kolejowego, gdyż się czepiała szyn kolejowych i broniła zawzięcie przed życiem.

— N. P. R. W SPRAWIE DROŻYZNY W WARSZAWIE.

W dn. 21 bm. odbył się w Warszawie wiec Narodowej Partii Robotniczej przeciwko drożyznie. Zebrało się przeszło 2 tysiące robotników. Referował poseł sejmowy p. Adam Chądziński. Mówca zaznaczył na wstępie, iż N. P. R. podnosi hasło energicznej walki z drożyzną, nie czyni tego dla taniej demagogii.

Walka z drożyzną — mówił referent to nie tylko interes szerokich warstw społeczeństwa — to kwestja dobrego, zdrowego zlotego, to kwestja sanacji skarbni istnienia rządu p. Wł. Grabskiego.

Wzywając czynniki rządowe do ukrócenia drożyzny, N. P. R. ogłoszono rezolucję.

1. Najenergiczniejszej interwencji rządu przeciw winnym uprawianiu spekulacji, lichwy i paskarstwa
2. Zamknięcia absolutnego prania Państwa na wywóz żywności i otwarcia granic dla przywozu środków żywności do Polski dla wytworzenia konkurencji z krajową produkcją rolną i niższenia cen wewnętrznych.
3. Uruchomienia ze strony Rządu własnej szerokiej akcji aprowizacyjnej w oparciu o samo rządu miejskie oraz kooperatywy spożywcze.
4. Zamknięcia kredytów dla rolników i przy muszenia ich do wysprzedaży zapasów zboża i żywności.
5. Rewizji podatku obrotowego (jest on za duży).
6. Rewizji stawek celnych.
7. Zmiany polityki kredytowej.

— HISTORIA PEWNEGO ORDERU.

„Robotnik“ pisze: „Aresztowany pod zarzutem defraudacji i na duży na niekorzyść skarbu na wiele milionów złotych, dyrektor poznańskiego Banku Komunalnego, Konopiński, był — jak donosiliśmy oznaczony orderem „Polonia Restituta“ — odznaczony nie byle jak, bo komandorja tego orderu. Był w dodatku jedynym na Wielkopolskę komandorem i miejmy nadzieję — jedynym komandorem złodziejem!“

Wysokie to odznaczenie obywatelskie otrzymał Konopiński na wniosek ówczesnego ministra skarbu, Michalskiego, który go sobie upodobał i upatrywał na holygo człowieka, na którego miał spływać splendor za zebranie daniny państwowej w roku 1922. Odznaczenie to Konopiński otrzymał wbrew opinii wojewody poznańskiego, który siedząc na miejscu i śledząc działalność „obywatelską“ Konopińskiego,

nie był o nim tak wysokiego mniemania, jak min. Michalski.

Wojewoda otrzymawszy dekret nominacyjny i odznaki komandorskiego orderu dla Konopińskiego, niezbyt ukrywał się, iż nie chce przykładać ręki do tego skandalu osobistego i odesłał dekret i insygnia orderowe staroście do wręczenia wedle adresu.

Konopiński dowiedziawszy się o atropie ze strony wojewody, nie przyjął orderu od starosty zapowiadając, iż wojewoda musi mu doręczyć odznakę uroczystie.

Wojewoda w odpowiedzi na to odesłał order do kapituły.

Tymczasem ustąpił ze stanowiska opiekun Konopińskiego, Michalski, a sprawa cała poszła zwykłą biurokratyczną drogą.

Ponieważ do ostatecznego rozpatrzenia tej sprawy dotąd nie doszło, przypuszczamy, iż ani kapituła, ani władze państwowe nie zechcą wywierać nacisku na wojewodę, aby doręczył Konopińskiemu komandorję orderu „Polonia Restituta“ w więzieniu — przy dźwiękach kajdanów, zamiast orkiestry reprezentacyjnej.

— „WYCHODZCY“, organu Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego, ukazał się Nr. 38, z treścią następującą:

Najważniejsze wiadomości dla wychodźców. Zagadnienie wychodźstwa do Ameryki. Położenie w Argentynie. List z Kanady. O Algierze. Przyśrodek osadnictwa polskiego w Bośni. Polsko-niemiecki układ w sprawie ochrony prawnej. Wychodźstwo polskie w południowo-wschodniej Francji. — Kronika, Kronika ważniejszych wypadków z ostatniego tygodnia. Odpowiedzi Polskiego Towarzystwa Emigracyjnego.

Cena (numeru pojedynczego „Wychodźcy“ wynosi 25 groszy, prenumerata kwartalnie 3 złote. Adres Redakcji: Warszawa, Krakowskie Przedmieście 70.

— SKRADZIONY DOM.

Bywały różne kradzieże, ale kradzież całego domu z dachem i fundamentem należy do rzadkości. Zdarzyła się zaś ona w Paryżu w ruchliwej dzielnicy Passy.

Poszkodowaną jest pani Cabert, rozwiedzioną na żonę pewnego bogatego przemysłowca.

Pani Cabert, osoba zamożna postanowiła wybudować sobie piękny dom, zakupiła w tym celu plac w Passy i zeszłej jesieni doprowadzono budowlę pod dach.

Z powodu trudności finansowych zaniechała właścicielka dokończenia budowy, w tym roku i dom stał sobie spokojnie do lipca.

W miesiącu tym wyjechała pani Cabert nad morze, a kiedy po 2 miesiącach powróciła do Paryża i zamierzała wykończyć budowlę oczom jej przedstawił się dziwny widok... Dom zniknął z powierzchni ziemi.

Okazało się, iż w czasie jej nieobecności, pomyslowy jakiś hultaj, dobrawszy sobie do pomocy kompanjonów, rozebrał dwupiętrowy dom, a następnie sprzedał przedsiębiorcy budowlanemu.

Sąsiedzi nie zwracali uwagi na rozbiórkę domu byli bowiem przekonani, iż praca odbywa się na zlecenie właścicielki.

— O MAJĄTKI NIEOBECNYCH.

W „Dzienniku Urzędowym Min. Sprawiedliwości“ ogłoszono następujący okólnik do prezesów sądów:

W myśl rozporządzenia ministra skarbu z dn. 13 sierpnia 1924 roku po porozumieniu się z prezesem głównym urzędu likwidacyjnego proszę panów prezesów o nadesłanie w nieprzekraczalnym terminie sześciotygodniowym następujących wykazów: a) wykazu spraw toczących się o wyznaczenie kuratorów majątku osób nieobecnych i o uznanie nieobecnych za zaginionych lub zmarłych ze wskazaniem w każdej sprawie imienia i nazwiska osoby nieobecnej, składu pozostawionego przez nią majątku ewentualnie jego przybliżonej wartości imienia, nazwiska, zawodu i adresu kuratora, daty wniesienia podania o uznanie osoby nieobecnej za zaginioną lub zmarłą, względnie daty, kiedy można było lub można będzie wnieść tego rodzaju podanie; b) wykazu nieruchomości w których do dnia 18 marca 1921 r. w charakterze właścicieli lub w charakterze osób mających prawa rzeczowe wpisani byli: były car rosyjski, członkowie b. domu panującego, państwo rosyjskie, instytucje państwowe, apanażowe, gabinetowe, pałacowe, oraz osoby posiadające tytuły własności i prawa rzeczowe w drodze nadania przez b. carów rosyjskich.

Zarazem proszę panów prezesów o bezpośrednie zawiadamianie głównego urzędu likwidacyjnego, stosownie do ustępu a) niniejszego pisma, o wszystkich objętych tym ustępem sprawach, wniesionych do sądu już po wygotowaniu wykazu, tudzież o bezpośrednie przesyłanie do tegoż urzędu informacji stosownie do ustępu b) niniejszego okólnika w tych wypadkach, w których przytoczone w tymże ustępie wpisy ująłby się dopiero po wygotowaniu odnośnych wykazów. Minister sprawiedliwości.

(—) w. z. SIENNICKI Podsekretarz Stanu.

Bardzo poważne polskie Tow. Ubezp. od ognia poszukuje

na KALISZ i okolice PRZEDSTAWICIELA

Panowie posiadający odpowiednie znajomości w sferach kup. jak i przemysłowych zechcą się zgłosić pod: „Przedstawiciel 12032” do biura ogłoszeń Tow. Akc. „Reklama Polska“.

Poznań-Aleje Marcinkowskiego 6.

1850

BIURO ROLNICZO-HANDLOWE W. WASZAK

W KALISZU
SKŁADY:

SZOSA SZCZYPIORSKA 4, TEL. 96, BOCZNICA WŁASNA,
ULICA MAJKOWSKA 10, TEL. 311.

poleca po cenach najniższych i na bardzo dogodnych warunkach płatności:
WĘGIEL DĄBROWIECKI i GÓRNOŚLĄSKI WE WSZYSTKICH GATUNKACH,
drzewo opałowe, nawozy sztuczne, cement, wapno częstochowskie i papę.

Dla pracowników państwowych na raty.

FABRYKA OGRODZEŃ DRUCIANYCH J. SZCZEPIKA

W KALISZU,

ul. Młynarska 9, (obok cmentarza) dom własny
wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu
ocynkowanego jak to: ogrodów, parków, łąk, podwór-
rzy, skwerów, szkólek ogrodniczych, cmentarzy
grzebalnych, jak również posiada stale drut kołcza-
sty, skobelki, arfy do węgla i zwiru, materace do
łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.

CENY PRZYSTĘPNE.

1281

Miliony Baterji

do lampek kieszonkowych z poręczeniem zają-
kość przewyższającej towar zagraniczny stale
KONKURENCYJNIE

do dostawy. ●●●● do dostawy.
Zakłady Przemysłowe i Handlowe

„TĘCZA”

1723 Kraków, Czarnowiejska 72/4.

Zofja MIESZKOWSKA

ukończyła Konserwatorium
Warszawskie jako śpie-
waczka, udziela **lekcji
śpiewu i gry fortepia-
nowej**

nową metodą pro-
fesor **Meicera**.
Zgłoszenia 2-3, Aleja Józefi-
ny 10, m. 8. 1804.

Poszukuję dwa pokoje
z kuchnią,
ewentualnie bez kuchni od
zaraz. Zgłoszenia piśmien-
ne, Ostrów, Wlkp. restau-
racja dworcowa dla W.
Grzybkowskiego. 1809

Zginął pies

zeter maści brązowej wabi się
„TRESOR”

uprasza się o zwrot za wyna-
grodzeniem, ul. Majkowska 23.
1832

Zginęło świadectwo doj-
rzałości

wydane w roku 1923 przez
b. Gimnazjum Miejskie
w Kaliszu na imię Walen-
tego Poznańskiego. 1848

Zważcie różnicę

między
ZELÓWKAMI SKÓRZANEMI A PODESZWAMI
I OBCASAMI KAUCZUKOWYMI PALMA

Dłuższa trwałość i większa wytrzymałość o buwia,
elastyczny, przyjemny chód oraz taniość stano-
wią ich zalety wobec zelówek skórzanych!
Paima-Kauczuk Spółka z ogr. odp. Kraków, Grodzka 60.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić
Sz. P. odbiorców i konsumentów, iż skład
mój został zaopatrzony

W PORTER
pierwszorzędnej jakości browarów HUGGERA

T. A. POZNAŃ T. A.

Hurtownia piwa Kalisz, Polna № 26.

W. Wittich.

PRZEGLĄD POLITYCZNY DWUTYGODNIK INFORMACYJNY

redagowany przez najpoważniejsze siły naukowe i znawców
współczesnych zagadnień politycznych i ekonomicznych.

Komitet Redakcyjny stanowią:

DZIAŁ POLITYKI ZAGRANICZNEJ: Leon Berenson, profes-
sor Jan Dąbrowski, prof. Roman Dyboski, prof. Marcelli Han-
delsman, prof. Stanisław Kutrzeba, Juliusz Łukasiewicz, prof.
Juljan Makowski, Henryk de Montfort.

POLSKA KRONIKA POLITYCZNA: prof. Ludwik Kulczycki.
DZIAŁ EKONOMICZNY: Wacław Fabierkiewicz, Marjan Klott,
Zenon Pietkiewicz, dr. Edward Rose, Alfred Siebeneichen.

KRONIKA BIBLIOGRAFICZNA: prof. Henryk Mościcki.
Do „Przeglądu Politycznego” dołączane są teksty traktatów,
umów i konwencji międzynarodowych, niezbędnych jako ma-
teriał źródłowy dla każdego interesującego się zagadnieniami
politycznymi i Ekonomicznymi.

Prenumerata półroczna „Przeglądu Politycznego” wraz z prze-
syłką wynosi: w kraju — 10 złp. zagranicą — 14 złp.

Adres redakcji: Warszawa, Nowy-Swiat 47. Adres redakcji
i administracji: Warszawa, Nowy-Swiat 47. i administracji:

Konto czekowe w P. K. O. № 8750.

Dnia 22 b. m. o godzinie 24
przy ul. Górnośląskiej 105

skradziono rower

przed temże domem. Pro-
szę o łaskawe zwrócenie
za wysokim wynagrodze-
niem pod adresem: kapral
Jurczyk Henryk, Szpital Re-
jonowy w Szczypiornie.
1849

Zginęła książka wojskowa
wydana przez P.K.U. w Kaliszu
na imię Hermana Wieruszew-
skiego rocz. 1899. 1843

Absolwentka konserwator-
jum lwowskiego
udziela lekcji
gry na fortepianie. Bliższa
wiadomość w domu przy
ul. Dobrzeckiej l. 2, II p-ro-
drzwi Nr. 7. 1534

3-2 pokojów

z kuchnią lub bez poszu-
kuje zaraz. Zgłoszenia upra-
szam składać, Hotel „Euro-
pa” pokój № 1. 1844

Udzielam lekcji
Francuskiego
Oferty składać pod „Fran-
cuske” w Gaz. Kal. 1296